

EBA/GL/2026/02

13 lutego 2026 r.

Wytyczne

dotyczące proporcjonalnych metod dywersyfikacji detalicznej na podstawie art. 123 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013

1. Obowiązki w zakresie zgodności i powiadomienia

Status niniejszych wytycznych

1. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010¹. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy i instytucje finansowe muszą dołożyć wszelkich starań, aby zastosować się do niniejszych wytycznych.
2. W wytycznych określono stanowisko EUNB w sprawie odpowiednich praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego oraz w sprawie sposobu, w jaki należy stosować prawo Unii w danej dziedzinie. Właściwe organy w rozumieniu art. 4 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, do których wytyczne mają zastosowanie, powinny stosować się do wytycznych poprzez odpowiednie włączenie ich do swoich praktyk (np. poprzez zmianę swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych), również gdy wytyczne są skierowane przede wszystkim do instytucji.

Obowiązki w zakresie powiadomienia

3. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 właściwe organy muszą do dnia 19.05.2026 powiadomić EUNB, czy stosują się lub zamierzają stosować się do niniejszych wytycznych, albo podać powody niestosowania się do nich. W przypadku braku powiadomienia w tym terminie EUNB uzna, że właściwe organy nie stosują się do niniejszych wytycznych. Powiadomienia należy przekazać poprzez wysłanie formularza dostępnego na stronie internetowej EUNB z dopiskiem „EBA/GL/2026/02”. Powiadomienia powinny przekazać osoby odpowiednio upoważnione do przekazywania informacji o stosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwych organów. Do EUNB należy również zgłaszać wszelkie zmiany dotyczące stosowania się do wytycznych.
4. Zgodnie z art. 16 ust. 3 powiadomienia zostaną opublikowane na stronie internetowej EUNB.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

2. Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Przedmiot

5. Zgodnie z art. 123 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 zmienionego rozporządzeniem (UE) 2024/1623 (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych) w niniejszych wytycznych określono proporcjonalne metody dywersyfikacji, zgodnie z którymi ekspozycję należy uznać za stanowiącą jedną ze znacznej liczby podobnych ekspozycji wskazanych w art. 123 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Zakres stosowania

6. Właściwe organy powinny stosować niniejsze wytyczne zgodnie z zakresem stosowania art. 123 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Adresaci

7. Niniejsze wytyczne są skierowane do właściwych organów określonych w art. 4 pkt 2 ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 oraz do instytucji finansowych określonych w art. 4 pkt 1 tego rozporządzenia.

Definicje

8. O ile nie określono inaczej, pojęcia stosowane i zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 mają takie samo znaczenie w niniejszych wytycznych. Ponadto stosuje się następujące definicje:

Ekspozycja niesekurytyzowana	<i>Każda ekspozycja podlegająca wazeniu ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Dla zachowania jasności obejmuje to ekspozycje stanowiące część sekurytyzowanego portfela, w przypadku którego nie dokonano przeniesienia istotnej części ryzyka.</i>
Ekspozycja sekurytyzowana	<i>Każda ekspozycja stanowiąca podstawę sekurytyzacji, w przypadku której ekspozycje wynikające z pozycji w tej sekurytyzacji podlegają wazeniu ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.</i>

**Kwalifikująca się
ekspozycja detaliczna**

*Każda ekspozycja, która spełnia wymogi określone w art. 123 ust. 1
lit. a), b) i d) rozporządzenia (UE) nr 575/2013.*

3. Wdrożenie

Data rozpoczęcia stosowania

9. Niniejsze wytyczne stosuje się od dnia 19.05.2026.

4. Proporcjonalne metody dywersyfikacji detalicznej

10. Do celów art. 123 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ekspozycję należy uznać za stanowiącą jedną ze znacznej liczby ekspozycji cechujących się podobnymi właściwościami, dzięki którym ryzyka związane z taką ekspozycją są znacznie ograniczone, gdy należy ona do wystarczająco zróżnicowanego portfela zgodnie z pkt 11.
11. Portfel należy uznać za wystarczająco zróżnicowany, jeżeli stosunek sumy wartości ekspozycji dużych kwalifikujących się ekspozycji detalicznych określonych w pkt 12 do sumy wartości ekspozycji wszystkich kwalifikujących się ekspozycji detalicznych instytucji nie przekracza 10%.
12. Kwalifikującą się ekspozycję detaliczną należy uznać za dużą kwalifikującą się ekspozycję detaliczną, jeżeli stosunek jej wartości ekspozycji do sumy wartości ekspozycji wszystkich kwalifikujących się ekspozycji detalicznych instytucji przekracza próg 0,2%. W celu określenia dużych kwalifikujących się ekspozycji detalicznych instytucja powinna traktować kwalifikujące się ekspozycje detaliczne wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów, w stosownym przypadku, jako pojedynczą ekspozycję, sumując ich wartości ekspozycji.
13. Instytucja powinna najpierw ocenić, czy portfel złożony ze wszystkich kwalifikujących się ekspozycji detalicznych instytucji spełnia warunek określony w pkt 11.
14. W przypadku gdy portfel składający się ze wszystkich kwalifikujących się ekspozycji detalicznych instytucji nie spełnia warunku określonego w pkt 11, instytucja może wyłączyć z niego co najmniej jedną dużą kwalifikującą się ekspozycję detaliczną określoną w pkt 12.
15. Portfel powstały w wyniku wyłączenia ekspozycji przeprowadzonego zgodnie z pkt 14 należy uznać za wystarczająco zróżnicowany, jeżeli spełnia on warunek określony w pkt 11.
16. Ekspozycje wyłączone zgodnie z pkt 14 nie powinny być uznawane za stanowiące jedno ze znacznej liczby ekspozycji cechujących się podobnymi właściwościami do celów art. 123 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
17. W przypadku portfela obejmującego ekspozycje sekurytyzowane ocena zgodności z warunkiem zróżnicowania, o którym mowa w pkt 11, powinna być przeprowadzona w odniesieniu do ekspozycji detalicznych stanowiących podstawę sekurytyzacji, jak gdyby te ekspozycje bazowe nie były objęte sekurytyzacją, zgodnie z art. 255 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. W związku z tym obliczenia współczynników, o których mowa w pkt 11 i 12, nie powinny być dokonywane dla całego portfela kwalifikujących się ekspozycji detalicznych instytucji, natomiast powinny być dokonywane osobno dla trzech subportfeli.
W szczególności:

- a) w przypadku subportfela składającego się z ekspozycji niesekurytyzowanych licznik i mianownik powinny obejmować wyłącznie ekspozycje niesekurytyzowane;
 - b) w przypadku subportfela składającego się z ekspozycji sekurytyzowanych, w przypadku których instytucja pełni rolę jednostki inicjującej, licznik i mianownik powinny obejmować zarówno te ekspozycje sekurytyzowane, jak i wszystkie ekspozycje niesekurytyzowane;
 - c) w przypadku subportfela składającego się z ekspozycji sekurytyzowanych, gdy instytucja występuje w charakterze inwestora, licznik i mianownik powinny obejmować wyłącznie sekurytyzowane ekspozycje bazowe.
18. Niezależnie od pkt 17 w odniesieniu do ekspozycji sekurytyzowanych, w przypadku których instytucje działają jako inwestorzy, instytucje mogą również stosować następujące wytyczne: wyżej opisaną ocenę dywersyfikacji należy uznać za automatycznie spełnioną w przypadku gdy instytucja posiada pozycję sekurytyzacyjną inwestora, w zakresie, w jakim ta ostatnia obejmuje ekspozycje bazowe, w odniesieniu do których – zgodnie z wymogami należytej staranności i przejrzystości określonymi w art. 5 i 7 rozporządzenia (UE) 2017/2402 – informacje o dłużniku oraz wartości ekspozycji z tytułu ekspozycji bazowych tych pozycji sekurytyzacyjnych nie są wymagane w szablonach, o których mowa w art. 7 tego rozporządzenia. Odstępstwo to powinno mieć zastosowanie wyłącznie w przypadkach, gdy szablony wymagane zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2402 nie przewidują informacji o dłużniku i wielkości dłużnika.